

מדריך למועמדים/ות ללימודי דוקטורט - המחלקה לפוליטיקה וממשל

המחלקה לפוליטיקה וממשל מתמחה במחקר רב-תחומי של עולם התופעות הפוליטי על מכלול מימדיו וחותרת להכשיר חוקרים וחוקרות שיוכלו להרים תרומה אינטלקטואלית מקורית לתחומים השונים של הלימודים הפוליטיים. קהילות הידע של המחלקה מאפשרות לסטודנטים/ות להתמחות ולהעמיק בתחומי המחקר שלהם/ן במסגרת קבוצת עמיתים. הנושאים בהן עוסקות קהילות הידע הם: מרחב וזכויות אדם, חקר זיכרון, זהות והנצחה, לימודי אפריקה, חקר הפוליטיקה והחברה האירופית, ותיאוריה פוליטית עכשווית.

לימודי התואר השלישי במחלקה לפוליטיקה וממשל מתנהלים בחסות "בית ספר קרייטמן" לתלמידי מחקר, המרכז את לימודי התואר השלישי. במהלך התואר נדרשים הדוקטורנטים ללמוד קורסים בהיקף של 6-10 נקודות זכות בנוסף לכתיבת המחקר. תוכן הקורסים והיקפם נקבעים בתיאום עם המנחה ובאישורו/ה.

תהליכי הקבלה והרישום

תנאי קבלה

ללימודי דוקטורט יתקבלו סטודנטים/ות שסיימו לימודי תואר שני עם תזה במוצע של 85 לפחות ושציונם בעבודת התזה היה 90 לפחות. תהליך הרישום והקבלה יתבצע לאחר פנייה לאחד מהמרצים/ות במחלקה וקבלת הסכמתו/ה להנחיית המועמד/ת. פרטים על אנשי ונשות הסגל במחלקה ותחומי המחקר שלהם מצויים באתר המחלקה. איתור מנחה פוטנציאלי מקרב אנשי ונשות הסגל הוא תנאי לקבלה ללימודי דוקטורט במחלקה.

סטודנטים/ות שסיימו תואר שני ללא תזה ומעוניינים/ות להמשיך בלימודי דוקטורט יכולים/ות להירשם למסלול השלמה לתזה או למסלול המשולב של התואר השני. בשונה ממסלול לימודי הדוקטורט, מסלולים אלו אינם מצויים תחת אחריותו של בית ספר קרייטמן לתלמידי מחקר. מידע נוסף ניתן לקבל מהמנחה המיועד או באתר המחלקה.

לאחר איתור המנחה והסכמתו העקרונית להנחיה, על המתעניינים/ות בלימודי תואר שלישי במחלקה להגיש בקשת מועמדות לד"ר לין שלר, יועצת המחלקה לתלמידי/ות דוקטורט. **על הבקשה לכלול:**

- גיליון ציונים רשמי בתואר ראשון ובתואר שני;

- שני מכתבי המלצה;

- הצהרת כוונות המתארת את נושא המחקר המוצע לעבודת הדוקטורט (באורך של 500-1000 מילה).

הצהרת הכוונות צריכה להבהיר את נושא המחקר המוצע, את מצב המחקר הקיים בתחום הנושא ואת התרומה שעשויה להיות למחקר המוצע באותו נושא. יש לצרף להצעה רשימה ביבליוגרפית קצרה ומעודכנת ועל פי כללי ההפניה האקדמיים. המסמך צריך להיות חתום על ידי המנחה המיועד.

תהליך ההרשמה

לאחר אישור הרישום על ידי יועצת המחלקה לתלמידי דוקטורט, יתבצע תהליך הרישום לתואר באמצעות בית ספר קרייטמן. פרטים מלאים על המסמכים שיש להגיש מצויים באתר בית הספר.

המסלול הישיר

מסלול זה מיועד לתלמידים/ות בעלי תואר ראשון מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעלי תואר שקול של מוסד אקדמי אחר. הוא מיועד לתלמידים/ות בעלי הישגים לימודיים גבוהים, או כאלה שהועדה לתלמידי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שלהם/ן שסיימו את לימודיהם/ן ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים/ות במקצועם/ן האקדמי.

מסלול זה מאפשר לימודים לקראת תואר שלישי ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני. ניתן להתקבל למסלול זה רק בהמשך רציף לסיום התואר הראשון.

המסלול המשולב

מסלול זה מיועד לסטודנטים/ות שסיימו את חובות השמיעה שלהם בתום ארבעה סמסטרים רצופים בתואר השני בנתיב המחקרי; שנמצאים בשלב מתקדם במחקר; שהוכיחו יכולת בולטת בעבודת המחקר; ושמחקרם/ן ראוי להרחבה לכלל עבודת דוקטורט מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש שלו.

ניתן להגיש בקשה למעבר למסלול המשולב בהמלצת המנחה ליו"ר וועדת הקבלה לדוקטורט במחלקה בהתאם לתנאים הקבועים בתקנון בית ספר קרייטמן. על פי תנאים אלו, על המועמד/ת להגיש לוועדה המחלקתית ללימודי מחקר בתוך ארבעה סמסטרים רצופים של למידה בתוכנית את ההצעה מאושרת, פרק המסכם תוצאות מחקר שכבר נעשה ומתייחס לאפשרויות ההרחבה לדוקטורט. פרק זה יוערך על ידי שני קוראים/ות (רצוי גם על ידי מעריך ההצעה לתזה) שיקבעו אם ניתן להרחיב את העבודה לדוקטורט. הוועדה תמליץ על פי חוות הדעת של הקוראים והישגיו/ה הלימודיים האחרים של המועמד/ת האם לאפשר קבלה למסלול המשולב. במקרה של המלצה חיובית תשלח הבקשה לבית ספר קרייטמן ואם לא תאושר הבקשה יתבקש המועמד/ת לסיים את התזה.

מידע כללי על מהלך הלימודים

דוקטורנטים/ות המתקבלים למסלול הרגיל יהיו במהלך השנה הראשונה ללימודיהם במעמד המוגדר כ"תקופת ניסיון" וידרשו להגיש הצעת מחקר בהיקף של עד 20 עמודים (לא כולל רשימת מקורות) בתום שנה זו. לאחר אישור ההצעה על ידי המנחה ויו"ר ועדת הדוקטורנטים המחלקתית תוגש ההצעה בארבעה עותקים מודפסים על גיר A4 ועותק אחד על גבי תקליטור לבית ספר קרייטמן. להצעה המוגשת יש לצרף טופס אישור החתום ע"י המנחה ויו"ר ועדת הדוקטורנטים המחלקתית. ללא הגשת טפסים אלה בית ספר קרייטמן לא יוכל להעביר את ההצעה לוועדת הבוחנים. הנחיות נוספות בנוגע להצעת תוכנית מחקר מצויות באתר בית ספר קרייטמן.

לאחר אישור הצעת המחקר ע"י המנחה תועבר הצעת המחקר לוועדת בוחנים שבה לפחות חבר/ה אחד/ת מאוניברסיטה אחרת המוסמך/ת להנחות לדוקטורט במוסדו/ה. הדוקטורנט/ית יוזמן לבחינה בפני חברי/ות הוועדה שיאשרו (או ידחו) את ההצעה בעקבותיה.

יש לסיים את עבודת הדוקטורט בתום ארבע שנים מתחילת מסלול הלימודים. הארכה תינתן במקרים מיוחדים בלבד.

מלגות

חיפוש מלגות ופרסים ותהליך הגשת הבקשות מצריכים זמן ופעמים רבות נתקלים בתשובות שליליות. עם זאת, חשוב להתמיד בכך מכיוון שמלבד הרווח הכספי שיש בקבלת מלגה או פרס, יש להם גם חשיבות להמשך הקריירה האקדמית.

האוניברסיטה מציעה מלגות מחיה לתלמידי/ות הדוקטורט, הנבחרים/ות בהתאם לציוניהם/ן ולהישגיהם/ן האקדמיים. המלגות ניתנות למשך ארבע שנים בלבד, במשך 12 חודשים בשנה.

קיימים שני סוגי מלגות: מלגות נגב ומלגות קרייטמן הניתנות על ידי בית ספר קרייטמן, ומלגות בסכומים נמוכים יותר הניתנות על ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

מידע נוסף על הגשת מועמדות למלגת פקולטה מצוי [באתר הפקולטה](#) ומידע על הגשת מועמדות למלגת נגב ולמלגת קרייטמן מצוי [באתר בית ספר קרייטמן](#).

דוקטורנטים/ות המקבלים מלגה נחשבים כדוקטורנטים/ות "פנימיים/ות". המלגה מומלצת מאוד למי שרוצה להקדיש את מרבית זמנו/ה לדוקטורט (זמן שמתפנה לכתובת מאמרים, הגשת בקשות לפרסים ומענקים ויצירת קשרים עם אנשי המחלקה) ותורמת להמשך הקריירה האקדמית. עם זאת, המלגה אינה מתאימה למי שרוצה להמשיך בעבודתו/ה הקודמת כיוון שהסטודנט/ית מתחייב/ת שלא לעבוד במקום עבודה נוסף. במקרים חריגים ניתן להגיש בקשה לעבוד בעוד 20%

משרה מחוץ לאוניברסיטה. בנוסף, המחלקה מאפשרת לדוקטורנטים/ות פנימיים/ות לעבוד בהוראה (תרגול או הרצאה) במסגרת המחלקה.

חלק מחובות הסטודנט/ת ה"פנימי/ת" (מקבל/ת המלגה) הוא נוכחות במחלקה והשתתפות בסמינר המחלקתי ובסדנת הדוקטורנטים לכל אורך שנות הלימוד.

שימו לב: המלגה ניתנת לארבע שנים מיום הקבלה לדוקטורט, לכן חשוב להירשם לדוקטורט רק כאשר יש לכם/ן מספיק זמן להקדיש לעבודה. על מלגאים מופעלת מערכת לחצים כבדה לסיים את העבודה תוך ארבע שנים (בשנה האחרונה גם על מי שאינו מלגאי מתחילים ללחוץ), למרות שניתן לקבל הארכה בבקשה מיוחדת המוגשת למזכירות בית ספר קרייטמן

דוקטורנטים/ות "חיצוניים"/ות הם דוקטורנטים/ות שאינם מקבלים מלגה. תלמידים/ות אלו משלבים בדרך כלל את לימודי הדוקטורט עם עבודה מחוץ לאוניברסיטה ולפיכך נמצאים פחות במחלקה. עם זאת, גם על דוקטורנטים/ות "חיצוניים/ות" חלה חובת נוכחות בסמינר המחלקתי ובסדנת הדוקטורנטים לאורך שנות הלימוד.

מלגות המחיה השונות מוגבלות כאמור לארבע שנים שבהן היה התלמיד/ה רשום/ה בסטטוס 14 = לקראת תואר דוקטור. דוקטורנט/ית שזכת/ה במלגה רק בסמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיה/ו או בשנה השנייה ת/יקבל מימון עבור הזמן שנותר לו/ה עד להשלמת פרק זמן של ארבע שנים. מלגה עבור השנה החמישית תינתן רק על חשבון תקציב חוקר/מנחה.

המלגות מותנות בעמידה בלוח הזמנים הבא:

- הגשת הצעת מחקר לבי"ס קרייטמן – בתום 12 חודשים (כולל לימוד בסטטוס 14).
- אישור הצעת המחקר לאחר בחינה ואישור סופי של וועדת הבחנים.
- הגשת דו"ח התקדמות לבי"ס קרייטמן – מדי שנה.

המלגה תופסק למי שאינו עומד בלוח הזמנים למשך תקופת החריגה. תלמיד שיחרוג מלוח הזמנים בסמסטר שלם (6 חודשים) – תופסק מלגתו לאלתר. דוקטורנט שקיבל "חופשת לימודים" המאושרת ע"י בי"ס קרייטמן - מלגתו תוקפא עד ל- 2 סמסטרים במהלך ארבע שנות הדוקטורט.

מידע נוסף לגבי מלגות נשלח מעת לעת לתלמידי/ות המחלקה ומתפרסם באתר בית ספר קרייטמן. מידע נוסף מופיע באתר רשות המחקר. כמו כן מומלץ להירשם לרשתות האקדמיות המקומיות – רשת מדעי החברה ורשת מדעי הרוח – שבהן עובר מידע רב.

חובות הדוקטורנטים/ות

- נוכחות בסמינר המחלקתי במהלך כל שנות לימודיהם. הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בימי שלישי בין השעות 12:00-14:00 ומהווה הזדמנות להיחשף לתחומי מחקר נוספים מעבר לתחום הדוקטורט. תאריכי ההרצאות ונושאייהן מתפרסמים באתר המחלקה ובאמצעות האימייל.

- ביצוע הלומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית במהלך הלימודים ולפני מסירת הדוקטורט.

- השתתפות בסדנת הדוקטורנטים במהלך כל שנות הלימודים.

- מתן הרצאה בסמינר המחלקתי או בכנס תלמידי מחקר המסכמת את עיקרי עבודתו/ה. מתן ההרצאה מהווה תנאי לסיום התואר.

נהלים

- דו"ח התקדמות: יוגש לאחר עמידה בהצלחה בבחינת המועמדות (אישור הצעת המחקר) בצירוף טופס דו"ח ההתקדמות (הטופס נמצא באתר בית ספר קרייטמן בקישור טפסים). על דו"ח ההתקדמות להציג בצורה ברורה ותמציתית את הפעולות שנעשו באותה שנה ואת חשיבותן לקידום הדוקטורט. דו"ח ההתקדמות וטופס נלווה לדו"ח ההתקדמות יוגש לבית ספר קרייטמן חתום ומאושר ע"י המנחה ויו"ר וועדת דוקטורנטים.

- בקשות להארכה להצעת מחקר או לסיום הדוקטורט: יש להגיש בקשות מנומקות, ועליהן להכיל לוח זמנים ריאלי לסיום העבודה. חובת הגשת בקשה מנומקת באה להגביר את האחידות במתן הארכות.

- סיום העבודה ושיפוט עבודות הדוקטורט: מוצע לקיים סמינר מסכם בנוכחות חברי הוועדה המלווה והיו"ר חצי שנה לפני מועד ההגשה של העבודה. חברי הוועדה והיו"ר ימליצו על הגשת הדוקטורט.

- הגשת העבודה: עבודת הדוקטורט חייבת להיות מוגשת לפי הכללים המדויקים המופיעים באתר בית ספר קרייטמן. עבודות שלא מוגשות לפי כללים אלה לא מתקבלות ע"י בית ספר קרייטמן. יו"ר וועדת דוקטורנטים צריך להמליץ למזכירות בית ספר קרייטמן על ששה אנשי אקדמיה (פרופסורים מומחים בתחום שלכם) -- שלושה מקרב אנשי/נשות הסגל של אוניברסיטת בן גוריון ושלושה מאוניברסיטאות אחרות.

למידע נוסף מומלץ לעיין בתקנון לימודי התואר השלישי של בית ספר קרייטמן